

nota

TER BESLUITVORMING
Aan: MOCW

Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering

Van

Persoonsgegevens

Datum

13 januari 2025

Referentie

50181724

Bijlagen

3

Aanbiedingsbrief onderzoeksrapport 'Hbo'ers
gelijkgeschakeld?'

Aanleiding

In 2024 heeft de Inspectie van het Onderwijs op eigen initiatief onderzoek gedaan naar de (on)toegankelijkheid van wo-masters voor hbo-bachelor gediplomeerden. Dit onderzoeksrapport 'Hbo'ers gelijkgeschakeld?' is op 20 december opgeleverd en aan het Ministerie van OCW aangeboden middels een nota van de inspectie (zie bijlage). Wij stellen voor om een aanbiedingsbrief naar de Kamer te sturen met een samenvatting van de belangrijkste resultaten, en voor de inhoudelijke reactie door te verwijzen naar de Kamerbrief over selectie en toegankelijkheid die voor de zomer gestuurd zal worden.

Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd akkoord te gaan met het versturen van dit rapport met een aanbiedingsbrief naar de Tweede Kamer. In de brief wordt voor de inhoudelijke beleidsreactie doorverwezen naar uw Kamerbrief over selectie en toegankelijk die voor de zomer naar de Kamer gestuurd zal worden.
- U wordt geadviseerd de brief te ondertekenen.

Kernpunten

De belangrijkste bevindingen uit het rapport zijn:

- Bijna een kwart van de wo-masteropleidingen is niet toegankelijk voor hbo-bachelor gediplomeerden.
- De ontoegankelijkheid van sommige wo-masteropleidingen voor hbo-bachelor gediplomeerden komt grotendeels voort uit opvattingen over verschillen tussen het niveau en type onderwijs in het hbo en het wo. Het toelaten van hbo-bachelor gediplomeerden zou volgens sommigen leiden tot hogere uitval, extra kosten en verminderde kwaliteit van de master.
- Sommige wo-masteropleidingen ervaren knelpunten bij het opzetten van schakelprogramma's. Wo-masteropleidingen geven aan dat dit voornamelijk te maken heeft met capaciteitsproblemen en dat schakelprogramma's niet bekostigd worden. De maatschappelijke druk om een wo-diploma te halen zou leiden tot nog meer druk op wo-masters in termen van kwaliteit en capaciteit en andere ongewenste gevolgen.
- Wo-masteropleidingen geven aan niet altijd te kunnen voldoen aan de wettelijke opdracht tot maatwerk bieden bij het beoordelen van toelaatbaarheid. Als gevolg worden hbo-bachelor gediplomeerden soms als groep uitgesloten.

Datum
13 januari 2025

- De inspectie noemt kennisdeling en een nauwere samenwerking tussen hogescholen en universiteiten als mogelijkheden voor het verbeteren van de toegankelijkheid voor hbo-bachelor gediplomeerden.
- De inspectie vraagt aan u om duidelijkheid te verschaffen over de opdracht van het stelsel wat betreft de toegankelijkheid van wo-masters voor hbo-bachelor gediplomeerden, en ervoor te zorgen dat deze uitvoerbaar is.

De uitgebreide samenvatting en aanbeveling van het onderzoek kunt u vinden in de nota die de inspectie met dit onderzoek heeft meegestuurd (zie bijlage).

Toelichting

- Dit onderzoek is een verdieping op het onderzoek van de inspectie uit 2019. Daaruit bleek dat in 2018 bijna een derde (29,2%) van de wo-masters ontoegankelijk was voor hbo-bachelor gediplomeerden. Dit onderzoek gaat in op de opvattingen die instellingen hebben over de (on)toegankelijkheid van hbo-bachelor gediplomeerden, en wat er nodig is om wo-masteropleidingen toegankelijker te maken.
- De inspectie heeft op twee manieren data verzameld voor dit onderzoek: Bij alle wo-masteropleidingen is opnieuw uitgevraagd of zij toelaatbaar zijn voor hbo-bachelor gediplomeerden en er heeft één sessie met rondetafelgesprekken plaatsgevonden met vertegenwoordigers van (on)toegankelijke wo-masteropleidingen, VH, UNL, ISO, LSVb en OCW.
- De rondetafelgesprekken zijn de belangrijkste input voor dit rapport. Binnen de rondetafelgesprekken was er veel discussie over wat de problemen zijn bij de doorstroom van hbo-bachelor studenten naar wo-masters. Het onderzoeksrapport geeft deze diffuusheid in opvattingen en perspectieven goed weer.
- Eind januari jl. vindt er nog een klankbordgroep plaats met UNL, VH, ISO, LSVb en OCW om het rapport te bespreken en te kijken of de aanwezigen zich kunnen vinden in de conclusies en aanbevelingen. Deze klankbordgroep wordt onder andere gebruikt als input voor de beleidsreactie.

Vervolg

- Het onderzoeksrapport zal eind januari of begin februari gepubliceerd worden door de inspectie. U wordt daarom geadviseerd om het rapport op de publicatiedatum naar de Kamer te sturen met een korte aanbiedingsbrief, en voor de zomer met een inhoudelijke reactie te komen.
- U wordt geadviseerd de inhoudelijke reactie op het onderzoeksrapport mee te nemen in de Kamerbrief over selectie en toegankelijkheid. De inhoud van het rapport sluit goed aan bij de onderwerpen die in de brief behandeld worden.
- In het voorjaar van 2024 is de brief over selectie en toegankelijkheid toegezegd aan de Kamer.